



W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·



BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POSWIECONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIĄ DĄBROWSKIEGO.

PRENUMERATA I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie katedry, kantory i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach powiatowych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 33. — TELEFON Nr. 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od 8—10 wiecz. Rękopiśm. nadesł. redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz petiowy jednoszpaltowy lub jego miejsce: Nadesłane k. 50, przed tekstem k. 40, za tekstem, 3 kol. i nekrologi po kop. 25, na 4 kol. po kop. 10. Drobne ogłoszenia po kop. 3 za wiersz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

agentury: w Rakowie, Noworadomsku, Myszkowie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie. **Cena pojedynczego egzemplarza kop. 3.**

II Aleja № 33, Tel. № 497.

TEATR „URANJA”

Dziś niebywale arcydzieło sztuki Kinematogr. Ostatni krzyk sezonu! Jedyny egzemplarz w „Uranji”.

Pod tym godłem Zwycięzisz

(In hoc signo vinces)

Wielka tragedia historyczna w 7-miu częściach długości około 3,000 metrów podług powieści CHRZANOWSKIEJ. Rzecz dzieje się w Medjolanie Rzymie i Gali.

NA SCENIE: **WESELE NA PODGÓRZU** Sztuka ludowa ze śpiewami i tańcami.

Nad program: Ostatnie 4 dni Występów 9-cio letniego kupiecisty **CZESIA BRONOWSKIEGO** Nowy program

Teatr **PARYSKI** II ALEJA 19. TELEF. 334.

Program od srody 6 do piątku 8 maja 1914 r. (włącznie)

MILCZ SERCE Dramat współczesny w 2 cz. w wyk. najlepszych art.

TYGODNIK GAUMONTA (natura)

POŻYCZONY WĄZ Bardzo, wesoła i wysmienita komedjo-farsa w 3 wielk. cz.

Nowości Na scenie: Pod art. kier. Fr. Stróżewskiego. Nowości

DON JUAN MODERN Krotoczwila w 1 akcie uwieńczona nagrodą na konkursie dramatycznym, w Łodzi

Anons: W czwartek 7 Maja Benefis pożełalny Fr. Stróżewskiego **MAKS-LINDER** OMANJA Znakomita farsa z repertuaru teatru Nowoczesnego w Warszawie

TEATR „ODEON” KRZEMIŃSKIEGO II Aleja № 43. Najstarszy w Królestwie Telefon № 4-77.

Program od srody 6 do piątku 8 Maja r. b. (włącznie). Dziś wspaniałe arcydzieło kinematograficzne w kolorach!

TAJEMNICA SIEROТЫ

wybitny dramat w 4-eh wielkich częściach. Cały w kolorach.

Przysługa... muchy (komiczny) | Dziennik Pathe № 263b. Sprawy bieżące, Kronika.

Na scenie tylko jeszcze kilka występów **Józefa ZEJDOWSKIEGO** Znakom. humorysty-satyryka z nowym oryginal. repertuarem

ZAKŁAD POGRZEBOWY R. i K. BAYERLEIN

w Częstochowie, ul. Krakowska 2 i Nowy Rynek 10.

Posiada na składzie wielki wybór **trumien** metalowych, dębowych i sosnowych oraz **wianki** metalowe i zasuszone. Wynajmują **karawany** oszklone, białe lub czarne i baldachimowe po cenach bardzo niskich **trumny** po cenach fabrycznych.

Lekarz-Dentysta **Stefan BARYLSKI**

Przyjmuje od 10-1 i od 4-7 Częstochowa 2 Aleja Nr. 43, tel. 611

Gabinety Lecznico-Dentystyczne **R. Filipowicza**

II-ga Aleja N-r. 24, telefon 482.

Przyjęcia: od 9-1 i od 3-7 p.p. prócz niedz. i świąt Specjaln. zęby sztuczne w kauczuku i złocie

Nowo Otworzony Zakład Reprodukcyj Chemigraficznej „PRACA”

CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 32.

Wykonywa klisze do druku siatkowó i kreskowe dla ilustracji pism, wydawnictw naukowych katalogów i t. p.

Doktor **BRONIATOWSKI** PAWEŁ

Częstochowa Nowy-Rynek 3, Telefon 34.

Choroby skórne, włośń pęciowe, weneryczne i Kosmetyka lekarska. Przyjmuje od 9-12 rano i od 4-8 popoł. Dzień od 3-4 popołudnie. Stosuje wśródzynie wstrzykiwanie **SALWARSANU** (HATA 100 1914 i badanie krwi na syfilis).

Magazyn TOWARÓW SŁAWNYCH **Marji BEZE**

Mieszczący się w mieszkaniu prywatnem w Częstochowie 2-ga Aleja Nr. 20 m. N-r. 1-y Poleca po cenach najniższych, nowościęzono wo w dużym wyborze. Piótna i luse wyroby stałe na składzie.

Pierwszorzedny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarsko-Sztukatorski

Częstochowa. Aleja 3-cia dom własny. Egzystuje od roku 1887. Telefon 2-60.

KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI

WYKONYWA: Rzeźby pomniki, roboty budowlane i kościolne Fabryka posadzki cementowej na chodniki stonni mozaikowych. oraz wszelkich wyrobów zcmentu. Ceny przystępne

Teatr
PARYSKI

W Czwartek 7 Maja 1914 r. **BENEFIS POZEGNALNY**
Franciszka Stróżewskiego Kierownika sceny, ode-
MAKS LINDER-OMANJA graną będzie:
Znak farsa w 1 akcie z reperit. teatru „Nowoczesnego” w Warszawie autora „Zwarjowanego podwórka” Wł. Jastrzębiec Zaleskiego.

Poza nią demonstrowane będą najnowsze „O B R A Z Y” | Początek przedstawień od godziny 5-ej po południu.

Cukiernia W. JACKOWSKIEGO
W środę 6, w czwartek 7 i w piątek 8 Maja r. b.
TYLKO 3 WIECZORY
SMIECHU i HUMORU
Operetki Piosenki i Kuplety Denuncjacje Duety Satyry i Tańce
Występy:
MARJI SZRENIAWA-DRAC
Znakomitej wodewilistki, artystki operetki Warszawskiej
Z udziałem **W. GRUDNIEWSKIEGO**
Komika Humorysty **i J. ZAŁĘS**
Każdego dnia nowy program
Szczegóły w afiszach.

Stanisław Rumszewicz
p. Adwokat, przysięgł.
w Częstochowie ul. Szkolna Nr. 15.
Przyjmuje od 3 do 5-jej po południu

E. GRABOWSKI **GEOMETRA**
upraw. przez Minis. Spraw.
CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA 29.
Na mocy upoważnień
sła Florkowskiej sub.
Konię do spraw włoś
ciańskich wykonuje po
dzielną pastwiszk, zamia-
ny gruntowe, sprzączaje
serwitutów i t. p.

7 klasowe żeńskie gimnazj.
Hr. KAPNIST
z Prawami Rządowemi
Przyjmowanie podań i przedwstępne egzaminy do wszystkich klas i klasy przygotowawczej rozpoczyna się codziennie od dnia 16/29 Maja r. b.

Egzaminy przedwakacyjne dla nowowstępujących uczennic do wszystkich klas
7 klasowego gimnazjum żeńskiego
z Prawami Szkół Rządowych
Maryi SŁOWIKOWSKIEJ
w Częstochowie Teatralna 24.
Rozpoczyna się d. 16/29 maja. Podania z dokumentami przyjmuje kancelaria codz. w godzinach szkolnych.

JOZEF KORZENIOWSKI.
Pan Stolnikowicz.
(Powieść).
(Dalszy ciąg).
W tej to sali popisywał się nie raz tak dalece, że m zgrabnością i śmiałością ruchów niejednokrotnie ściągając uwagę samego pana wojewody. Jeden tylko Ochocki mógł mi w tej sztuce wyrównać, w czym chętnie oddaje mu sprawiedliwość, gdyż to był młody człowiek pełen zalet i rozumu, którym prawie nas wszystkich przechodził. To współubieganie się nasze na sali balowej nie tylko nie budziło w nas niechęci i zawiści, ale tem ściślej łączyło nas przyjaźnią, dając pole do różnych uwag, do gawęd, która nas w wolnych chwilach zabawiła, i do tej lub innej notatki, w której mi niejednokrotnie pomógł. Trzeba bowiem, żebyś się waszność wiedzieli, że dawniej o jowie nasi, już to w kalendarzu Duńczewskiego, tak oprawionym, że miał wszędzie po kilka kart czystego papieru, już w osobnej księdze, mieli wyczą notować wszystko, prawie dzień po dniu, co im się zdarzyło, co się stało w domu, w gościnie, w okolicy, słowem, czego ex publicis et privatis rebus dowiedzieć się mogli. Ojóż Ochocki ten, jakkolwiek młody i żywy, gdyż

IDYLLA.
— O luba — mówił zakochany poeta do wybranki swego serca, za twoją miłość dam ci skarby niezmierzone. —
Dam ci ogród czarodziejski, pełen drzew szmaragdowych. — Gdy przechadzać się będziesz po ścieżkach, wyspanych zwiernem brylantowym, pod stopami tweimi wyrastać będą cudne purpurowe róże. —
W Ogrodzie tym wystawię pałac o ścianach z rubinów i posadzkę kryształową, po której chodząc, ty moja, najmiłsza, będziesz błyszczała, jak gwiazda.
Czego chcesz więcej, o luba? Powiedz czego?
— Butelkę koniaku Szustowa trzy gwiazdki. A ten pałac z ogrodem możesz oddać swoim spadkobiercom.

Przyczyny zatargu.
Prezydent Stanów, Wilson, w orędziu do kongresu, jako przyczynę rozpoczęcia kroków wojennych przeciwko Meksykowi podał nieuszanowanie przez to państwo amerykańskiej flagi wojennej, które wyraziło się w odmowie powitania jej przepisaną zwyczajami międzynarodowymi salwami działowemi. Był to jednak

był tylko rokiem odemnie starszy, zaraż po wejściu do dworu p. wojewody zrobił sobie wielką książkę, i w niej notował wszystko, co widział, co mu się zdarzyło, opisywał różne osoby, które tam bywały, nie szczędząc i siebie i swoje tam zanosząc przygody. Naśmialiśmy się nieraz, czytając z tej książki to i owo, i stamtąd dowiedziałem się, że ta pani, którą widziałem przy wstępie mym do dworu, i której wzrok niezbyt niechętnie na mnie padał, śmiejeł, a podobno i skutecznie spoglądała na Ochockiego. Ale, że to była dama znaczna, bardzo majątna, która pod pretekstem kuzynostwa u pana wojewody przesiadywała, i w wielkiej tam była konsyderacji, nikt i nie domyślał się nawet, co między nami zachodziło, a ja, przez wzgląd na siebie i na Ochockiego, trzymałem język za zębami. Te notatki kontynuował on potem bardzo długo, wyszedłszy nawet z dworu, i w różnych później znajdując się okolicznościach, a że to, jak powiedziałem, był człek z rozumem, bywały i baczny na wszystko, co się w około niego działo, zamknął w onej księdze wiele uwag ciekawych i które się już nigdzie nie znajdują, bo żywcem i na razie wzięte były ze zdażeń i osób, jakie widział. Przed kilku nastu laty, gdyśmy się obaj podstarzali i zjechali razem, pokazywał mi Ochocki kilka skryptyów, niby pamiętniki z życia jego, z których notatek wyciągnięte, zawierających. Jeżeli je

powód tylko formalny, namacał in—
żę za się tak wyrazić można — w rzeczy-
wistości bowiem do zatargu zbrojne,
go doprowadził cały szereg przyczyn
i to o wiele poważniejszych.
Opuszczenie Meksyku przez gen.
Diaz, który piastował stanowisko
prezydenta w ciągu lat 30, stało się
hasłem niesnasek wewnętrznych, które
przeszły potem w tocząca się do
dzis dnia walkę bratobójczą. Wszech-
potężnego dyktatora, jakim był Diaz,
obsiedli przedstawiciele syndykatów
amerykańskich, którzy otrzymali z
rąk jego cały szereg koncesji na dłu-
gie lata i stali się panami położenia.
Stan taki dawał powód do wzrastają-
cego niezadowolenia, które z wolna
przeszło w jawne powstanie. Lud pro-
sty, pędzący w Meksyku życie w
bardzo oplakanych warunkach ekono-
micznych, zasiał chętnie szereg
powstańców. Jemu było obojętnem,
przeciwno komu walczył, wywalczył
choć jeno sobie znośniejsze warunki
życia.
Diaz zastąpił Madero, który je-
dnak zbyt był słaby, aby zaprowa-
dził porządek w kraju. Rewolucja
nietylko nie ustawała, ale rozrastała
się, obejmując płomieniem swoim cały
kraj.
Wywołało to wielki niepokój w
Stanach; Amerykanie umieszcili ol-
brzymie kapitały w przedsiębior-
stwach amerykańskich, a rewolucja
w połączeniu z rabunkami i podpa-
laniami nietylko wyrządziła im po-
ważne straty, ale groziła zupełną ru-
iną przedsiębiorstw. Państwa europej-
skie, związane z Meksykiem ożywo-
nymi stosunkami handlowymi, silnie
również były zainteresowane w tem,
by nastąpił tam jaknajrychlej normal-
ne stosunki.
Prezydent Madero, który w war-
unkach spokojnych byłby niewątpli-
wie wiele zdziałał dla kraju, nie miał
danych do utrzymania w cuglach
rozkoźniętych namiętności. Utru-
dniało mu nadto i tak już trudne za-
danie współzawodnictwo Angli i Ame-
ryki.
Anglicy darzyli go poparciem swo-
jem, Amerykanie natomiast zapatry-
wali się na sprawę praktyczniej. Są-
dzili oni i nie bez słuszności, że wia-
dociągnąć dalej i uzupełnić, a okaza-
ły się kiedy w druku, radzę waszmościom
książkę tę wziąć do rąk i uważnie
przeczytać, a z niej lepiej, niż z mojej
gawędy; dowiedziecie się, jak to za
naszych czasów bywało.
Takie tedy były nasze obowiązki w
domu: uczyć się porządku i grzeczno-
ści, bawić się i bawić drugich, pozna-
wać ludzi i dać się im poznać, przysłu-
chiwać się ich rozmowom i z nich ko-
rzyszt. W drodze, czy w gościnie, czy
w większą podróż, towarzyszyliśmy pa-
nu wojewodzie konno. Ekwipaże jego
były paradne, wszystkie cugi chodziły
z konia, woźnica i forsy ubrani byli po
polsku; na kozie karety siedziało zawsze
dwóch pokojowców, dla podawania
nia luki, którą ustawicznie palił, aż
kareta stała dwóch hajduków. Gdy po-
dróż była dłuższa, szło kilkadziesiąt
koni wiozących kuchnię, piwnicę i wszy-
stkie wygody.
Najwięcej pięć mil robiliśmy na
dzień, a co dwa dni tylko był odpoc-
zynek. Dwuch pokojowców jechała
naprzód o dobę z potrzebami do tego
ludźmi, dla zajęcia kwatery; przyrzęda-
nia apartamentu dla pana i przygotowa-
wania furazów. Nocleg był konieczny
w miasteczku; ale najczęściej wstęp-
owaliśmy po drodze do księcia Sangusz-
ki w Zaleszynie, do pana Podhorskiego
w Hulczy, do księcia Michała Lubomir-
skiego w Dubnie, do pani Chodkiewi-
czowej w Młynowie; do pana Wilgi,
wojewody w Łokaczach i do tym podob-
nych znajomych i przyjaciół wojewo-
dy. A wtedy pan i my mieściliśmy się
w pałacach, a służba i konie w mieście.
Mieli dawni panowie nasi czasu dosyć,
i nikt im nie siedział na karku. Jecha-
li więc tak, aby i w drodze być, jak w
domu: suto, dwornie i z wszelką wygo-
dą. Oprócz tych wszystkich obowiąz-
ków, które, jak waszmości widziecie, nie
były trudne, chociaż często bardzo fa-
tygujące, ale na to nie zważano binaj-
mniej, gdyż fatyga i zahartowanie się
we wszystkim należały do korzyści,
jakie dworzani ze służby swej od-
nosili, mieliśmy jeszcze sobie poruczone
dopilnowanie różnych spraw w Warsza-
wie, w Lublinie, na kontraktach, a na-
wet w ziemstwach i grodach, a także
odbywałyśmy rozmaite poselstwa,
to do sąsiednich panów i pań, to do
różnych komend i chorągwi, należą-
cych do partji ukraińskiej, to inne zle-
czenia, wymagające często dobrego zna-
lenia się lub tajemnicy. Była to do-
bra dla nas szkoła, była drogą do łaski
i pana wojewody i otrzymania nieraz
kosztownej lub miłej sercu nagrody;
była podbuda do dobrego zastanawia-
nia się, aby zupełnie odpowiedzieć za
ufaniem, aby w każdej sprawie znaleźć
się tak, iżby nie ubliżyło godności pa-
na, którego się reprezentowało. Stąd
przybywało dworzaniowi powagi, do
świadczania i otwierania się widoki je-
go nadal.

TELEGRAMY.

Anarchja w Epirze.
Londyn 5. Wat. „Times” donosi że
w Epirze panuje coraz większa anar-
chia. Albańscy zamierzają zaatakować
epirotów pod Ardino Castro. —
Wśród młodzieży albańskiej panuje
siłny entuzjazm, ściera ona tysią-
cami do obózów.
Konstantynopol 5. Wat. Wszstkie
greckie okręty wojenne znajdujące się
na morzu Czarnem i Marmara otrzy-
mały rozkaz niezwłocznego powrotu
na wody greckie.
O był Galicji.
Wiedeń 5. Wat. Przedstawiciele Ko-
ła polskiego odbyli wczoraj przy udzia-
le kierownika ministerjum dla Galicji
Morawskiego konferencję z ministrem
wojny i ministrem obrony krajowej w
sprawie dostaw dla armji. Przedstawi-
ciele Koła domagali się, aby rząd przy-
(dok. nast.)

dostawach tych uwzględniał w większym niż dotąd stopniu interesy ekonomiczne Galicji.

Rozruchy.

Braksella 5. Wat. Według ostatnich doniesień z Kongo belgijskiego, w Kongu portugalskim wybuchły rozruchy. Przyczyną jest coraz głośniejszy charakter. Zbuntowani tubylcy spalili już kilka wsi, przyczem wymordowali 12 europejczyków. O 56 europejczykach — brak wszelkich wiadomości.

Zmiana własności.

Kraków 5. Wat. „Nowa Reforma“ donosi, że ks. Władysław Lubomirski sprzedał dobra swoje Rezna obszaru 4 tys. morgów arcyksięciu Stefanowi z Żywca.

Manewry w Galicji.

Wiedeń 5. Wat. W r. b. odbędą się pomiędzy Przemysłem a Lwowem wielkie manewry kawalerji.

Pożar miasta.

Valparaiso 5. Wat. Ołbrzymi pożar zniszczył całą dzielnicę miasta. W płomieniach zginęło przeszło 40 osób. Liczba ofiar jest prawdopodobnie większa. Straty milionowe.

Wojna.

Nowy Jork 5. Wat. Ministerjum wojny utworzyło 7 pułków artylerji nadbrzeżnej dla obrony Vera Cruz. Głównodowodzący armją amerykańską w tem mieście wzmaga pozycje swoje, iada chwila bowiem oczekiwany jest atak ze strony meksykańczyków.

Nowy Jork 5. Wat. Konstytucjonalisci przejęli telegram iskrowy federalistów z Meksyku, z którego okazuje się, że Huerta postanowił ostatecznie Hrzec się stanowiska prezydenta. Inne źródła wiadomości tej nie potwierdzają.

W sprawie Polskich Zjednoczeń Zawodowych.

Berlin 5. Wat. Pruskie ministerjum spraw wewnętrznych zwróciło się do podwładnych sobie organów z poleceniem, aby zaznajomiły się dokładnie z wyrokami najwyższego sądu apelacyjnego w sprawie polskich zjednoczeń zawodowych umożliwiającym skuteczną walkę z polakami. Wyrok ten w motywach swoich zaznacza, że polskie organizacje zawodowe zmniejszyły usiłują czynności władz pruskich w ten sposób, że podają się za organizacje zawodowe podczas, gdy w rzeczywistości są organizacjami politycznymi, mającymi za zdanie wywieranie wpływu na sprawy polityczne. Jedno z zjednoczeń tych starało się nawet o usunięcie artykułu 12 ustawy o stowarzyszeniach. Rząd ustalił z całą pewnością, że organizacje te nie mają bynajmniej na celu polepszenia bytu członków swoich, lecz dążą do wywierania wpływu na ustawodawstwo w Prusach.

Ks. Wied rozkazuje ordery.

Durazzo 5. Wat. Ks. Wied odbarzył księcia Abruzów orderem wielkiego krzyża albańskiego. Jest pierwsze odznaczenie albańskie.

Albańscy atakują.

Wiedeń 5. Wat. „Albanische Correspondenz“ donosi, że albańscy zaatakowali epirotów w pobliżu Gardicy. Epiroci utracili sztandar. Albańscy zdobyli sztandar i zanieśli go z wielką pompą do obozu swego. Donoszą również o zwycięskich potyczkach albańskich w kilku innych miejscowościach Epiroci maszerują pośpiesznie na Frasheli.

Z Zawiercia.

Koresp. własna „Gońca Częstoch.“

— Oszczędzajmy!

Dobrobyt materialny tworzy tylko praca, Lecz dopiero oszczędność wzbogaca! Przyczyną nędzy i biedy dla wielu jest brak umiejętnego oszczędzania pieniędzy i gromadzenia ich na wypadek choroby, starości, utraty zajęcia i innych nieszczęść, które zawsze prawie nawiedzają ludzi znawców, kiedy najmniej są do tego przygotowani.

Wielu zaś z pośród nas nie zna wartości pieniędzy, nie umie się z

niemi obchodzić, nie umie ich umiejętnie wydawać, a prztem większość z nas żyje nad stan. Chcąc więc temu zaradzić, musimy przyznać, że tylko przez oszczędność dojść możemy do dobrobytu. A więc — oszczędzajmy! I idźmy za radą i wskazówkami ludzi doświadczonych, ludzi dobrej woli, którzy nam chętnie chcą przyjść z pomocą — a takimi dobroczyńcami u nas w Zawierciu jest miejscowe Towar. Wzajemnego Kredytu, które, wzorując się na warszawskim 2-m. Tow. poz.-oszczędnościowym, otworzyło z dniem 1 maja b.r. specjalny rachunek oszczędnościowy pod nazwą: „Oszczędności posagowe“ po dług następującej normy: kto w ciągu 15 lat złoży do tej kasy 594 rb. w ratach miesięcznych po 3 rb. 30 k. otrzyma z kasy tysiąc rubli, lub tysiąc pięćset, jeżeli składać będzie po 5 rb. miesięcznie, t. j. 900 rb., lub też 3 tysiące rubli, wnosząc po 10 rb. miesięcznie, czyli 1800 rb.

Jest to jedyna droga, którą rodzice, nie ograniczając się zbyt w codziennych potrzebach, mogą zabezpieczyć przyszłość swoim dzieciom, a sobie zaś starość bez troski.

A zatem wzywamy wszystkich, którym dobro własny dzieci na sercu leży, aby niezwłocznie zgłosili się do zawierckiego Tow. Wzaj. Kredytu i tam lokowali swe drobne oszczędności na warunkach wyżej wymienionych.

F. Boryslawski.

Zawiercie, 3—5—1914 r.

— Rozwiewstwo.

W sobotę 2 maja b. r. o g. 9 wieczorem przy ul. Marszałkowskiej napadnięty został Kazimierz Ledecki przez 3-ch ludzi z których jeden zadał Ledeckiemu nożem ciężki cios pod serce.

Nieprzytomnego L. w stanie bezradnym umieszczono w szpitalu fabrycznym tow. akcyjnego „Zawiercie“.

Sledztwo w toku. Jeden z uczestników został aresztowany.

— Udagodnienie.

Z dn. 1 mb. zarząd kolei w-w. uruchomił nowy pociąg z kl. II i III-a kursujący wyłącznie między Sosnowcem a Zawierciem. Pociąg ten, oznaczony nr. 67, przychodzić będzie do Zawiercia o godz. 11 m. 50 przed południem, a odchodzić z powrotem punktualnie o 12 w południe. Požadane jest aby tym pociągiem wysłano pocztę z Zawiercia do Sosnowca L. u.

Z Wrzosowej.

Koresp. wł. „Gońca Częstoch.“

W odległości czterech wiorst od Częstochowy leży wieś Wrzosowa licząca tysiąc kilkadziesiąt dusz. We Wrzosowej — sąsiadującej z cementownią „Wrzosowa“ oraz „Korwinowem“ — mieści się urząd gminny i szkoła. Wieś ta należy do gminy Huta Stara a łączy się z Częstochową szosą, niegdyś pierwszej klasy — dziś zapuszczoną i w czasie słońca trudną do przebycia. Wrzosowianie tworzą element mieszański, rolniczo-robotniczy, bowiem jako mała rodzina zmuszeni są szukać pracy w sąsiedniej cementowni, a nawet i dalej — u Pelterów, Motte'ów i na Częstochowie.

Pod względem społecznym Wrzosowa nie stoi niżej od innych wsi bardziej oddalonych od miasta.

Zdrowe odruchy polskiego ogółu i tu znalazły odzew, bowiem 1911 r. założono kooperatywę spożywczą „Przyszłość“ a zd. 1 stycznia r. b. jatkę — chrześcijańską. Niestety, ta ostatnia na razoną jest na szereg trudnych prób. Przyczyną do tego „handlowania“ z żydami wrzosowianami wola nabywać mięso od żyda, który przywozi je na brudnym wozie, niżli u swego. Mamy jednak nadzieję, iż zrozumieją własny interes i zarzucą szkodliwy, zwyczaj zbogacania naszych najserdeczej-

Stow. „Przyszłość“.

Otóż, jak już zaznaczyliśmy „Przyszłość“ we Wrzosowej została założo-

na w 1911 r. i stała się podnosi, co znowu należy zaliczyć na rachunek stron dodatnich wrzosowian. Jak wykazuje sprawozdanie za ub. 1913 r. „Przyszłość“ liczyła 95 członków. W ciągu roku sprawozdawczego sprzedano towaru za 22,964 rb. 63 kop. Udziałowy kapitał wynosił 2,021 rb. 63 kop.

Kapitał zapasowy sięgał 200 rb. 60 kop. Czysty zysk za 1913 r. wynosi 802 rb. 4 kop., który podzielono, jak następuje: na kapitał zapasowy (10 pr.) 80 rb. 20 k., na dywidende (6 proc.) 109 rb. 32 k., na dywidende od wybranego towaru (4 pr.) 546 rb. 4 k., na wynagrodzenie dla Zarządu 66 rb. 48 kop.

Zarząd Stow. „Przyszłość“ stanowią pp. Andrzej Kołodziej (prezes), J. Kołodziej (skarbnik), Jan Marchewka (sekretarz), Ant. Fiksał, Kazimierz Kisiel. Komisję rewizyjną stanowią pp. Antoni Bałuchowski i Fr. Kołodziej. Zarządzającym sklepem jest p. Antoni Ujma.

Od 1-go stycznia r. b. do 1-go maja r. b. obrót wynosił 8,153 rb. 78 kop. Przybyło 6 członków.

(felg.)

KRONIKA

KALENDAR.

Dziś Jona Apost. i Ewang. w Oleju.

Jutro Domiceli i Eurozyjny M.

Wschód słońca 5 m. 23 | Zachód słońca 7 m. 32

Długość dnia 15 g. 9 | Przybyło dnia 7 m. 35

Wiadomości historyczne.

1513 Zygmont August posłubia Elżbietę austriacką.

1886 Otwarcie sądu jawnego w Moskwie.

1898 Złożenie kamienia węgielnego pod budowę pomnika Adama Mickiewicza w Warszawie.

— Z zebrań rolniczych.

Stosownie do zapowiedzi wczoraj po godzinie 1-ej zebrano się wskutek nieporozumienia z pewnym opóźnieniem kilkudziesięciu członków Częstochowskiego Tow. Rolniczego, którzy przyjęli udział w dyskusji nad ogólnymi sprawami towarzysztwa oraz poszczególnymi, dotyczącymi wiosennych upraw roli i zasiewów. Szczegółowe sprawozdanie wobec braku miejsca zamieścimy w numerze następnym.

— Z beneficju Edm. Stokowskiego.

W poniedziałek w-Uranii na beneficjum art. dram. Edm. Stokowskiego, 40-to letniego jubilat odegrano tragi-farsę Zapolskiej „Moralność pani Dulskiej“. Prócz p. Pauliny Stokowskiej w tytułowej roli świeciła triumf, wzbudzając kaskady śmiechu wśród licznie zebranej publiczności p. W. Kwiatkowska w roli Hesi, dzielnie jej sekundowała p. Adamowiczówna jako Mela; dobre były pozostałe pp. Wolde (Tadra-chyła), Anielewicz, Głoger i Bogorska. Męskie role spoczywały w rękach pp. Bernatowicza (wyborny Zbyszko) i Edmunda Stokowskiego, zarówno jako typowy Duński, jak i sympatyczny beneficant zbiegał gorące wyrazy sympatji i uznania.

Margerytka na Paraliłków.

Dziś, w środę 6 bm., o g. 8 wiecz. w lokalu Towarzystwa Dobroczynności dla Chrześcijan przy ul. Staszycyca odbędzie się pierwsze zebranie organizacyjne Komitetu, urządzającego dzień kwiatka w Zielone Świątki pod nazwą „Margarytka“ dla Paraliłków.

— Kabaret u Jackowskiego.

Dziś więc w cukierni Jackowskiego odbędzie się pierwszy wieczór „Śmiechu i Humor“ w którym wystąpi ze wszechmiar talentowana artystka p. Marja Szreniawa-Drac.

Program dzisiejszego wieczoru składać się będzie z operetki estradowej, śpiewów, piosenek kabaretowych, deklamacji, satyr, kupletów, tańców itd. W wieczorach tych przyjmuje również udział talentowany komik-humorysta p. Grudniński.

Akompagnować będzie p. A. Dykowski.

— Własna Kopalnia kolei W-W.

Na skutek przedstawień zarządów kolejniczych, ministerjum komunikacji zaprojektowało nabycie i eks-

ploatację dla potrzeb kolei Wiedeńskiej, Nadwiślańskiej i Petersburskiej dwóch kopalni w Zagłębiu o szerokim terenie węglowym. Odnośnie pertrakcje z właścicielami ich zagranicą już rozpoczęło. Jeżeli porozumienie dojdzie do skutku — jesienią koleje tutejsze zaczną eksploatację węgla na własną rękę.

— Sprawdzanie rezerwistów.

Dowiadujemy się, że sprawdzanie rezerwistów odbywać się będzie w bież. 1914 r. w następujących terminach:

- 1) z Częstochowy (zбір w Częstochowie), rezerwiści z lat: 1897, 1898, 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905 i 1906 we czwartek 14 i w piątek 15 maja rezerwiści z lat 1907 do 1912 — włącznie, — 2) z gminy Grabówka i Kamyk w sobotę 16 maja, 3) z gm. Miedzno, Opatów i Popów (zбір w Miedznie) w poniedziałek 18 maja, 4) w gm. Lipie, Krzepice i Kuźniczka (zбір w Lipiu) w środę 20 maja, 5) w gm. Panki, Przystajń i Węglowie (zбір w gm. Panki) w sobotę 23 maja, 6) w gm. Dźbów, Rekszowice i Kamienica Pańska (zбір w Konopiskach) w poniedziałek 25 maja, 7) w gm. Huta Stara (zбір we Wrzosowej) w wtorek 26 maja, 8) w gm. Olszany, Złoty Potok i Przyrów (zбір w Janowie) w piątek 29 maja i 9) w gm. Redziny, Mykanów i Wąnczów (zбір w Redzinach) w sobotę 30-go maja.

Za niestawienie się w wyżej wymienionym terminie — winni będą pociągnięci do odpowiedzialności sądowej z art. 519 ust. o karach.

Pożar wsi.

Wczoraj około godz. 12 w południe we wsi Łośnica, tuż pod stacją Zawieniec koleji w-w. za walcownią rur i hutą Huldzczyńskiego wygnik z niewiadomej przyczyny groźny pożar, który przy sprzyjającym wietrze mógł być przybrać jeszcze większe rozmiary. Po mimio jednak zarządzonego natychmiast jaknajenergiczniejszego ratunku spłonęło kilkadziesiąt zagrod włościakich wraz z zabudowaniami gospodarczymi, stodołami, oborami, chlewami itp.

Straty są mardożne znaczne, bo tylko część budowli była ubezpieczona.

Wieczorem na miejsce klęski przybył J. E. Gubernator piotrkowski szam. belan Jacewski.

— Falszywy alarm.

Wczoraj po godz. 8 wieczorem rozległy się na mieście sygnały alarmowe, zwiastujące pożar w ulicy Celnej. Mówiono, że pała się koszary 14 dwyz. Straży pogranicznej na zrogu Alei 3-jej Alarm jednak ten był falszywy, bowiem w koszarach straży pogranicznej palono tylko nawóz pozostały po koniach, zdechłych wskutek epidemji sapu. Dla zabezpieczenia przystem sąsiednich budynków wezwano pogotowie częstochowskiej straży ogniowej ochotniczej z jedną sikawką i kilkumastu strażakami. Przejazd tej straży — przez miasto wywołał właśnie wspomniany alarm.

— Przybląkany rogacz.

Chłopcy, pasący bydło w pobliżu olszynki pod Wrzosową zauważyli rogacza, biegnącego od strony Porajki, — przeto zawiadomili właściciela folwarku Bleszno, Rozenbauma, który zwoławszy służbę wpędził zbłąkane zwierzę do obory, gdzie też dzięki mieszkaniec lasów przebywa od poniedziałku.

— Ołaczego?

Dlaczego w większości sklepów finansarskich niema kasjerek? Toć wiadomym jest, że pieniądze, przechodzące z rąk do rąk, z brudnych portmonetek, kieszeni i odwrotnie są straszliwym rozsadnikiem wszelkiego rodzaju zarazków chorobotwórczych, przeto nie pożądanym jest żeby sprzedawcy nie wdłin miały też do czynienia z przyjmowaniem zapłaty i wydawaniem reszty. W sprawę tę winna wejść komisja techniczno-sanitarna oraz odnośne władze. Znaję gorliwość miejscowego p. policmajstra — tuszymy nadzieję, że wejrzy on w tę wysoce antisanitarną sprawę i

— Co z nich wyrosnąć?
 Właściciele nieruchomości, sąsiadujących z gmachem trzech szkół elementarnych miejskich przy ul. Jasnogórskiej uskarżają się na niesiornosć wychowawców wspomnianych szkół. — Dzieci wyrządza znaczne szkody w ogrodach, zamieczywszy je, przerzucając przez płot kamieniami, kawałkami cegły, papierami itp.; nadto odrywa deski w parkanach, lub wyrzyna w nich dziury. Notując powyższe, — zwracamy się apelem do nauczycieli elementarnych szkół miejskich przy ul. Jasnogórskiej, ażeby ukroćili swą wolę swych pupilów, pouczając ich zarazem poszanowania cudzej własności, w przeciwnym bowiem razie poszkodowani będą zmuszeni osobiście podjąć się tego.

— Echa pożaru w Truskolasach.
 W uzupełnieniu doniesienia o pożaru w Truskolasach, zamieszczonego na łamach naszego „Gońca Czestoch.” proszeni jesteśmy o zaznaczenie, że p. A. Kaczmarek jest pomocnikiem nauczelnika oddziału toporników, a nie nauczelnikiem, jak donoszono, oraz, że komendantem Straży ogni. ochotniczej w

Truskolasach jest p. Tadeusz Kosztulski.

— Pozwolenie.
 Piotrkowskie władze gubernjalne pozwoliły p. M. Olszewskiej na sprzedaż pocztówek ilustrowanych w Czestochowie.

— Nowa slusarnia.
 Odnosne władze gubernjalne pozwoliły pp. Julianowi i Feliksowi braciom Szczęsnym na urządzenie w domu nr. 15 przy ul. Zielonej slusarni.

— Echa pożaru papierni.
 Pożar w papierni C. A. Moesa wynikły w d. 25 ub. m. we wsi Werbka, w gm. Pilica przyczynił około 250,000 rb. strat. W szkodzie tej portycypują Tow. Salamandra (40 proc.), Rosja (25 proc.), i Ros. Tow. (25 proc.) i Ros. Związek Asek. (10 proc.)

— Sprawa o 70 rb.
 Czestochowski Zjazd sędziów pokoju rozpatrywał w tych dniach sprawę następującą:
 W listopadzie ub. r. krawiec miejscowy Majer Swierczewski wniósł sprawę do sędziów pokoju 2 rewiru m. Czestochowy, żądając przysądzenia mu 70 rb. od Kryków, oraz od Marjanny

Spektor, należnych mu za 2 kostjumy oraz palto. Sędzia pokoju zasądził od pozwaných 70 rb. oraz 5 rb. kosztów sądowych. W imieniu pozwanych małżonków Kryk oraz Marjanny Spektor wniósł skargę apelacyjną, pom. adv. przys. Stanisław Rumszewicz, żądając przysądzenia od Kryka tylko 6 rb. gdyż Kryk 5 rb. już zapłacił, za pozostałą zaś sumę wydał weksel, na który powód uzyskał już wyrok. Sąd przychylił się do żądania obrońcy i przysądził od Kryka na rzecz Majera Swierczewskiego tylko wspomniane 6 rb.

— Barbarzyńskie traktowanie dzieci
 W dniu onegdajszym około godz. 6 po poł. w parku powystawowym jedna ze stałych naszych prenumeratorek stwierdziła naocznie fakt następujący:
 Służąca niania w starszym wieku rozgiewana zgrabą kija od obręczy, bila poruczone jej pieczy dzieci (dwuch chłopców 6—8-letnich oraz dziewczynkę młodszą) po twarzy i obrzucała wymiastami. Na zwrócona jej przez prenumeratorkę naszą uwaga odpowiedziała, że i matka w ten sposób je karze.

i jej to czynić pozwala. Czyżby to była prawda? Pożądane byłoby lepsze kontrolowanie nianiek, gdyż fakty podobne powtarzają się nieraz.

— Depesze niedoręczone.
 Jadwiga Rozenbaum Mstów z Zyrardowa, Bronisław Waleziński Teatralna 23—25 z Zyrardowa, Drac Aleja 38 z Strykowa, Rozenccweg z Stryka, Rosencweig z Włocławka, Joffe z Petersburga.

— Pod kołami pociągu.
 Na 244 wiorście pomiędzy st. Zawiercie a Myszów zabity został pociąg 70-cio letni Jan Brawieśa.

KAFLE MSTOWSKIE I PRUSKIE.
 INSTALACJA PIECOW I KUCHEN.
 L. Nieprecki i S-ka
 Teatralna № 34, Telefon № 321

Bezinteresownie pośredniczy w pracy Sklep Komisowy — niechaj szukający pracy podają naprzód swoje dni wolne i adres, a szukający rekrutów zgłaszają się po nich: Aleja nr. 60. 1154—5.

Wanny spirytusowe bardzo praktyczne
 poleca
W. STAJEWSKI, II Aleja № 33.

Ostatnie place
 sprzedam w Czestochowie.

Czwartek, piątek i sobota, to jest 7, 8 i 9 Maja będę w Czestochowie, Hotel Wiktorja.

F. Klukas.

Bezspiecznie „TITU”
 (Tuetout) najlepszy do zabezpieczenia futer i zimowych ubrań od moli. **Wie płami.** Dostać można w aptekach i składach aptecznych.

Kaucjonowane Biuro Nauczycielskie **Stanisławy Ligęzówny**
 w Czestochowie Teatralna 26.
 Rekomenduje Nauczycieli, Nauczycielki, Ochroniarki, Froebianki, Bony, Nauczycielki na godziny, francuski, niemiecki i nauczycielki muzyki. Cudzoziemski biuro na żądanie sprowadza.
 Biuro otwarte od 9 r. do 6 po południu

DOM
 dochodowy zbudowany z cegły i żelaza ze wszelkimi nowoczesnymi wygodami do sprzedania za bardzo niską cenę. Warunki bardzo przystępne. Wiadomość w Administracji Gońca Czest.,

POKOST
 C. Ch. Szmidta w Rydze oraz wszelkiego rodzaju farby i gips poleca Skład Materiałów Aptecznych i farb
Wacława ORŁA
 w Czestochowie, III Aleja 46.

Mleczarnia skrzydłów
 Teatralna Nr. 11.
 poleca po znizonych cenach: Wyborowe masło, sery, mleka i inne produkty w zakres mleczarstwa wchodzące. Na żądanie śniadania i kolację.

Biuro przepisywania na maszynaх uczy na 6-ciu najnowszych systemach i przepisyje w dowolnych ilościach egzemplarzy, tamże odbywają się wykłady Stenografji w kilku językach Cerkiewna nr. 7 m. 5, II piętro.

NA ZASIEI
 Ołbrzymi zapas rozsydy (flanców) kwiatowych, po cenach niebywale niskich: 1 kop. bratków 60 k., 1 k. goździków holenderskich 1 rb. 50 k. szuka 3 k., primule wiosenne szt. 3 k. niezapominajki 2 k., stokrotki białe i różowe 3 k., czerwone 4 k. szt. i wiele innych kwiatów zimowych i letnich. Rozsydy warzywne w wielkiej ilości po cenach niskich. Alcyga kuliste i krzewy ozdobne, poleca Zakład Ogrodniczy S. Jastrzębskiego w Czestochowie.

Obowiązujące postanowienia
 dla restauracji są do nabycia w Drukarni F. D. Wilkoszewskiego. II Aleja 38

Książki do Sacharyny
 do nabycia w drukarni F. D. Wilkoszewskiego w Czestochowie.

Najlepsze Pieczywo
 2 razy dziennie z piekarni E. Makowskiego II Aleja № 36.

Place
 od 300 rb. przy ul. Warszawskiej do sprzedania wiadomość u Ludwika Zycha, ul. Warszawska nr. 83. 782

Ostrzeżenie
 Zawiadomiam i ostrzegam że wiece wystawione w roku 1911, płatne 1914 roku przez Aleksandra Markowskiego na zlecenie Franciszka Jury są nie ważne. 1136

Letnie Mieszkania
 W Pasiekach wśród lasu, przystanek kolei H. K. ładna miejscowość. Wiadomość na miejscu u Sukiennika. 1140

W ulicy 7 Kamienic.
 do wynajęcia za 7 sklep, mieszkanie ogród owocowy i wazny meble do sprzedania. Wiadomość w Administracji Gońca. 1111

Zginął
 paszport wydany przez gminę Kołbierz na imię Emiljana Laubstain 1120

Zginął
 paszport wydany przez gminę Mykanów na imię Jana Włodarczyka 1121

Skradziono
 weksel 100 rubli wystawiony przez Władysława Habianka na zlecenie Piotra Rucińskiego i Bielobradka. 1181

Do pracowni sukien
 i okryć damskich „Janiny” Szkoła 8. Potrzebne podręczne i uczenice 1132

Zginął
 paszport wydany przez powiat Olkusz na imię Eugenija Zmysło. 1135

Oddam
 na własność dziecko 6 dniowe chłopczyka Bijak Mokra 7. 1138

Zakład Rymarsko-Galanteryjny A. Piechocki
 w Czestochowie II Aleja nr. 81 poleca: Łóżka, hamaki, Eżaki, polowe, plecak, kufry, walizy, torby podróżne, piłki nożne, słodki, uprząże oraz wielki wybór skórzanego i przyborów podróżnych. 3911

Firma Egzystuje od 1860 roku
Farbiarnia i Pralnia Chemiczna A. Heiningera
 II-ga Aleja № 19. Telef. № 5.
 Wykonwa farbowanie i pranie chemiczne po cenach przystępnych i punktualnie, a mianowicie: Garderobę damską męską i dziecięcą. Dywany, portjery, firanki, kapy, serwetki pluszowa pokrycia z mebli i t. p.
SKLEPY WŁASNE
 w Łodzi ul. Mikołajewska Nr. 39 Tel. 29-35
 w Tomaszowie Piotrk. ul. Kaliska Nr. 72
 w Piotrkowie ul. Petersburska 14 Bykowska 21 tel. 265.

Sklep
 konfekcji damskiej i męskiej sprzedam tanto Teatralna 7. —1151

Potrzebne są
 panny do haftu, znaczenia bielizny. Przyjmuję się panienki do nauki gruntownie dające utrzymanie, sieroity mają pierwszeństwo pracownia haftów „Marji” II Aleja 23 1145

Uczeń 8-jej klasy
 Gimnazjum Polsk. może udzielać lekcji w zakresie 6-ju klas. Specjalność matematyka. Wiadomość Dojazd 5 m. 2 —1143.

Zginęła
 wylicza polowa czarna i białe laty na których ma czarne kropki uszy i lęzo czarny a na posiadanych łapach ma rysy i pazury. Odprawdzic za nagrodą A. Nowicki ul. Włocławska Nr. 9 —1150

Zginął
 paszport wydany przez gminę Dąbrowa Zielona na imię Antoniego Fimowicza —1142.

Do sprzedania
 łózko z materacem, biurko i stół Wiad. w Gońcu —1149.

Sklep
 spożywczo dystrybucyjny do sprzedania w dobrym punkcie, Wiad. w Gońcu —1144.

Porządna
 gospodyni znająca się na kuchni i w gospodarstwie poszukuje posady do kłędza lub na prywatną wiadomość w dyrakcji. Adres do domu Aleja 3 Nr. 65. Marja Feiler. 1157

80 koszyków
 do sprzedania 3 Aleja 50 Owocarnia —1156

Uprzęź
 na parę koni (półsokki angielskie z brązmi) mało używane oraz parę koni młodych sprzedam Ogrodowa 43 stróż wskaze 1153

Place
 od 300 rb. przy ul. Warszawskiej Warszawska Nr. 83 782

Korzystny
 interes do sprzedania Wład. w Adm. Gońca

Prosimy Sz. Prenumeratorów o uregulowanie należności i opłacenie prenumeraty, za II kwartał r. b. gdyż dnia 1 Maja będą wstrzymane wszystkie nieopłacone egzemplarze Gońca.

We wszystkich Księgarniach sprzedają się dzieła pedagogiczne **Roussnera** do bardzo przedkij i najłatwiejszej nauki **Języków Obcych w Szkole i Domu bezpłatnie, bo bez nauczyciela** z objaśnieniem wymowy i kluczem pod tytułem.

SAMOUCZEK
 Polsko-Niemiecki kurs wstępny (Elementarz) po kop. 5, 12, 24 i 40; kurs I-szy k. 1.20; kurs II-k. 1.60
 Rusko-Niemiecki k. 5, 12, 24, 40 i 2.20
 Polsko-Francuski kurs I-szy k. 1.20; kurs II-gi k. 3.20. — **Polsko-Angielski kurs I-szy k. 75, kurs II-gi k. 1.20. — Polsko-Ruski Elementarz** po kop. 5, 12, 24 i 40. — kurs I-kop. 1.40; — kurs II-gi k. 1.80. — Nakład autora Roussnera, 2 7 o t a 6. Warszawa, który wysyła 1-y zeszyt **Samouczek** gratis, po ośmymaniu marki pocztowej za 7 kop.